

Słowo Polskie

wychodzi codziennie rano

Ceny prenumeraty

we Lwowie:
 bez doręczenia do domu miesięcznie . . . zł. 5.00
 z dostawą do domu . . . zł. 5.30
 na prowincji:
 z przesyłką poczt. . . zł. 5.30
 za granicą . . . zł. 8.00
 Numer pojedynczy we Lwowie i na prowincji **20 gr.**

Ceny ogłoszeń:

Za 1 wiersz milimetr. (6 1/2 cm. szer.) w zwykłych ogłoszeniach gr. 30, w nadesłanem i w nekrologach gr. 50, w kronice, reperuał, dział gospodarczy, paski w tekście gr. 70, pod nagłówkiem na pierwszej stronie zł. 1.—. Za jedno słowo w drobnych ogłoszeniach gr. 10, kupno i sprzedaż słowo gr. 12, matrymonialne, korespondencje prywatne słowo gr. 20, dla poszukujących pracy gr. 6. Z zastrzeżeniem miejsc 25 proc. Zagraniczne u 50 proc. drożej

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych należy adresować do: Redakcji Słowa Polskiego we Lwowie. — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Listy w sprawach przedpłaty, odbioru pisma, ogłoszenia i reklamacje uprasza się nadsyłać pod adresem: Administracja Słowa Polskiego we Lwowie. — Adres dla telegm.: Słowo Polskie, Lwów. — Adres Redakcji, Administracji i Drukarni: Lwów, ul. Limorowicza 15. — Nr. konta w P.K.O. Lwów 500 900. — Tel. Redakcji 27 Red. naczelny 71-02. Międzyzmiastowy 27. — Tel. Administracji i Drukarni 14-27.

Hasła reformy ustroju państwowego rozbrzmiewają na całym świecie.

Zagadnienie naprawy ustroju Rzeczypospolitej wchodzi w końcowe stadium reakcji. Powrotną falą wzrostu zainteresowania się tą sprawą naszej opinii politycznej, dyskusja publiczna na ustrojowe tematy przybiera na siłę i rozlewa się coraz szerzej. Rozlewności tej niezawsze towarzyszy dostateczna powaga. Zwłaszcza prasa opozycyjna zbyt często posługuje się potką i frazesem w miejsce rzeczowych argumentów, zbyt często omija dyskusję zasadniczą, skierowując uwagę publiczną na zagadnienia drugorzędne, komentowane złośliwie i w niezgodzie z rzeczywistością.

Należy złać sobie sprawę z całej wagi i powagi ustrojowych zagadnień. W Polsce odrodzonej są one aktualne od szeregu już lat. Naza jutrz niemal po uchwaleniu obowiązującej dotąd konstytucji marcowej podniosły się ze stron najpoważniejszych zasadnicze przeciw niej zastrzeżenia. Głosy mężów nauki i polityków, liczne wnioski wszystkich niemal klubów parlamentarnych zwały się wnet w zgodny akord, stwierdzający, że ustrój nasz w kształcie utrwalonym przez sejm ustawodawczy kryje w sobie szereg wad i niebezpieczeństw i wymaga zasadniczej przebudowy. Słuszności tych obaw dowiodły, aż nazbyt wyraziście następne faza rozstroju i rozpadu, czemu kres położył dopiero przewrót majowy, podjęty właśnie w imię naprawy Rzeczypospolitej. Przewrót majowy zaktualizował zagadnienie reformy konstytucji, pod tym hasłem odbywały się już dwukrotnie wybory parlamentarne w r. 1828 i 1930 i sprawa ta nie zajdzie z pola, dopóki nie doczeka się bliższej już realizacji.

Zagadnienia ustrojowe straciły u nas w latach ostatnich na ostrości, przestały być może modnym tematem dyskusji publicznej dlatego tylko, że układ naszych stosunków wewnętrznych, reana treść naszego państwowego wyprzedziły papierową formę obowiązująca jeszcze paragrafów konstytucji. Dzięki tylko temu, że w ciążach ustawodawczych zasiada zwarta większość współpracująca lojalnie z władzą wykonawczą, praca państwowa idzie u nas na przód bez wstrząsów i załamania.

Spadek protestów wekslowych.

Miesiąc listopad przyniósł dość znaczny spadek protestów wekslowych. Według danych G. U. S. zaprotestowano na terenie całej Polski 135,5 tys. sztuk weksli na ogólną sumę 28, 2 milj. złotych, wobec 149,4 tys. weksli wartości 30 9 milj. złotych w październiku r. b., a 230,6 tys. sztuk na sumę zł. 53,7 milj. w listopadzie 1932 r.

Lata 1926—1930 były wszak okresem ciągłej wagi między rządem a dwoma z kolei sejmami, które usiływały podtrzymać przedmijowe tradycje i skupić w swoich rękach pełnię władzy państwowej. Byliśmy w tych latach świadkami prób obalenia rządu da politycznych rozgrywek, prób wysłuskiwania z gabinetu poszczególnych niemitych sercu obozyc i ministrow. Parę razy postawienie w stan oskarżenia przed Trybunałem Stanu ministra Czechowicza i saboowanie najważniejszych projektów ustawodawczych rządu i groteskowe sesje nadzwyczajne sejmu i całą nieprzebijającą w środkach antyrządową kampanją parlamentarną centrolewu i wszelkiej opozycji. Tylko silne nerwy rządu i realny układ sił politycznych w kraju spra-

wiły, że wóz państwowy nie ugrzązł w tych latach w trzęsawisku intryg politycz., praworządnych w świetle obowiązującej konstytucji, a niosących w sobie zaród dalszego rozstrój i dalszej niemocy.

Zagadnienia ustrojowe nie tylko w Polsce dominują dziś nad całością zagadnień zbiorowego życia Konstytucje państw nowopowstałych lub zreorganizowanych po wojnie światowej, realizowały bez jakichkolwiek ograniczeń i hamulców zasady t. zw. demokracji parlamentarnej. Działo się to pod silnym ciśnieniem ówczesnej politycznej atmosfery, pod wpływem zwycięskich hasła wolnościowych, w momencie zaważenia się szeregu autokratycznych monarchii. Rychno nastąpiła reakcja. Demokracja parlamentarna nie umiała nigdzie

wytworzyć odpowiednio stałego ośrodka woli państwowej, sparaliżowała i ubezwładniła władzę wykonawczą, użyła grunt pod wszelkie tendencje odśrodkowe. W momencie komplikujących się z dniem każdym zagadnień zbiorowego życia, przede wszystkim zagadnień ekonomicznych i społecznych, państwo, które jest przecież najwyższą formą organizacji społecznej, pozbawione zostało — dzięki wszechwładztwu rozbitej i skróconej w sobie parlamentarnej demokracji — kośćca, przestało być czynnikiem nadrzędnym w chaosie sprzecznych interesów i tendencji grupowych, klasowych czy politycznych.

To też na oczach naszych dokonywa się historyczna przemiana ustrojów państwowych. Poddano teoretycznej rewizji podstawowe obowiązujące dotąd w tej dziedzinie aksjomaty. Przystąpiono do realizowania nowych formuł ustrojowych. Wielkie eksperymenty ustrojowe, którym na imię bolszewizm, faszyzm czy hitlerizm, przemieniły od podstaw życie zbiorowe w trzech organizmach państwowych. W szeregu państw jeże i nie na drodze zmiany konstytucji to na drodze stwarzania faktów dokonanych odbywa się nieskończony jeszcze proces likwidacji przerosłów demokracji parlamentarnej i usamodzielniania władzy wykonawczej (Austria, Węgry, Jugosławia, Rumunia). Nawet w Anglii, ojczyźnie nowoczesnego parlamentaryzmu, dzisiejsza faktyczna rola tamtejszych ciał ustawodawczych poostaje mocno w tyle poza formalnymi ich uprawnieniami.

Rewizja naszej konstytucji podjęta została na tle tych światowych przeobrażeń i w imię znalezienia nowych podstaw zbiorowego, państwowego życia. Nie lędzie ona tylko przedogowaniem tych czy innych paragrafów marcowej ustawy konstytucyjnej Opiera się na innych założeniach teoretycznych i nie naśladowując niewolniczo obcych wzorów — szuka nowych formuł dla usprawnienia organizmu państwowego.

Przed dyskusją nad szczegółami nowych tez konstytucyjnych na eży sobie zdać sprawę i z międzynarodowego tła ustrojowych przemian i z zasad, na jakich opręć chcemy nowy ustrój Rzeczypospolitej.

P. Minister Beck wygłosi exposé.

Warszawa, 2. I. (Sz.) *We wtorek, 9. stycznia, o godzinie 16,30, odbędzie się posiedzenie senackiej komisji spraw zagranicznych, na którym pra-*

wodopodobnie wygłosi exposé Minister Spraw Zagranicznych Józef Beck.

Uposażenie urzędników pocztowych.

Warszawa, 2. I. (Sz.) Rada Ministrów uchwaliła ostatniem posiedzeniu dwa rozporządzenia, dotyczące stosunków służbowych i uposażenia pracowników przedsiębiorstwa Polska Poczta, Telefoni i Telegraf. Poieważ nowa ustawa uposażeniowa nie objęła pracowników przedsiębiorstwa, zasła potrzeba wydania odpowiednich przepisów. Rozporządzenie o uposażeniu pracowników pocztowa awia XI. grup. W I-szej grupie uposażenie wynosi 1 000 zł. miesięcznie, w II. 700 w III. 450 zł, w IV. 350 zł, w V. 280 zł w VI. 240 zł., w VII. 205 zł., w VIII. 175 zł. w IX. 145 zł. w X. 120 zł., w XI. 100 zł.

Rozporządzenie przewiduje dodatki lokalne od 10. zł. do 150 zł. mie-

siecznie. Minister Poczty i Telegrafów w porozumieniu z Ministrem Skarbu może przyznać pracownikom poczt dodatk służbowy w uwzględnieniu szczególnych właściwości służby pocztowo-telegraficznej. Dla pracowników pocztowych na stanowiskach ich ow. iczych przewidziane są następujące dodatki funkcyjne: dyrektor Dyrekcji Poczty i Tel. 500 zł, dyrektor Izby korb rachunkowej 400 zł wicedyrektor 300 zł., nacelnik wydziału 200 zł., kierownik oddziału i inspektor 100 zł., dyrektor urzędu telekomunikacyjnego oraz pocztowych urzędów w Warszawie 200 zł. miesięcznie, naczelnik urzędu I kl. 100 zł., naczelnik urzędu II kl. 70 zł., naczelnik urzędu III. kl. 50 zł., zaś IV. i V. klasy po 30 zł.

Nowe katedry uniwersyteckie.

Warszawa 2. I. (Sz.) Minister W. R. i O. P. podpisał rozporządzenie, którego mocą z dniem 1 stycznia r. b. na wydziale humanistycznym Uniwersytetu warszawskiego tworzą się katedry teologii ukraińskiej, oraz katedrę filologii ukraińskiej. Ponadto na wydziale matematyczno-przyrodniczym Uniwersytetu warszawskiego tworzą się 4-ła

katedrę matematyki, a na Uniwersytecie J. K. we Lwowie drugą katedrę filologii chrześcijańskiej na wydziale teologicznym.

Równocześnie z dniem 1 stycznia zwija się na wydziale teologicznym Uniwersytetu J. K. we Lwowie katedrę teologii moralnej ogólnej wraz z połączonym z nią zakładem naukowym.

Zaręczyny córki P. Prezydenta.

Warszawa 1. I. (PAT). Kancelarja cywilna P. Prezydenta Rzplitej komunikuje, że córka P. Prezydenta, pani Helena Zwisłocka, wdowa po ś. p. Tadeuszu Zwisłockim, pierwszym dyrektorze Państw. Fabr. Zw. Azotowych w Mościcach, zaręczyła się z inż. pułkownikiem Aleksandrem Bobkowskim, dyrektorem Dyrekcji Kolei Państwowych w Krakowie.

Wiadomości bieżące

Środa 3 stycznia.

TEATR WIELKI.

Środa 3 bm. godz. 7.30 Pieniądze to nie wszystko.

Czwartek 4 bm. godz. 7.30 Pieniądze to nie wszystko.

Piątek 5 bm. g. 7.30 Pieniądze to nie wszystko.

Sobota 6 bm. godz. 3.30 Moja siostra i ja. godz. 7.30 Pieniądze to nie wszystko.

TEATR ROZMAITOŚCI.

Środa 3 bm. godz. 7.30 Stefek.

Czwartek 4 bm. godz. 7.30 Stefek.

Piątek 5 bm. godz. 7.30 Fotel Nr. 47.

Sobota 6 bm. godz. 3.30 Gotówka, godz. 7.30 Fotel Nr. 47.

—o—

Teatr Wielki. Dzisiaj we środę, oraz dni następne gra Teatr Wielki głośną komedię repertazową Bus-Feketyego „Pieniądze to nie wszystko“.

Teatr Wielki. W sobotę dnia 6 stycznia br. o godz. 3.30 w Teatrze Wielkim odegrana zostanie słynna komedia muzyczna „Moja siostra i ja“.

Teatr Rozmaitości. „Stefek“ komedia J. Devala najgłośniejsza nowość repertuaru zagranicznego.

Teatr Rozmaitości. W sobotę dnia 6 stycznia br. o godz. 3.30 pop. gra Teatr Rozmaitości czarująca pełną humoru, i aktualności komedię Ebermayera i Kammerlehra „Gotówka“.

Teatr Rozmaitości. W sobotę dnia 6 stycznia br. po raz drugi arcywesoła komedia L. Verneuil „Fotel 47“.

Prapremjera „Ivara Kreugera“. We wtorek dnia 9 stycznia br. wchodzi na reperliar „Ivar Kreuger“.

Teatru Wielkiego ostatnia nowość J. Tepy

—o—

Kino-Rewja „Stylowy“. Premjera nowej rowji pt. Sylwester trzeźwieje w kinie Stylowym w wykonaniu nowozaangażowanego zespołu. Na ekranie przebojowy film pt. „Jej Królewska Mość“.

Colosseum: film „Byłem Ci wierny“ rewja „Noworoczne igraszki“

—o—

KINOTEATRY.

ADRJA: „Szydła zdrajców“ i „Flip i Flap jako pogromcy“.

APOLLO: „Wyrok życia“ Eichlerów na, Damięcki.

ATLANTIC: „Hrabina Monte Christo“ z Brygidą Helm.

CASINO: „Biat diabła“ i „Flip i Flap“.

CHIMERA: „Król cyganów“.

GRAZYNA: „Raj podlotków“ z Anny Ondrą i rowją.

KOPERNIK: „Monsieur Baby“.

MARYSIENKA: „Monsieur Baby“.

MIRAZ: „Adjutant Jego Wysokości“ z Włastą Burianem.

MUZA: „Laurej i Hardy“, komedia.

PALACE: „Prokurator Alicja Horn“.

PAN: „Prawo do grzechu“.

PASAŻ: „Ken Mainard bandyta de-
dektyw“.

RAJ: „Pieśń nocy“ Jan Kiepura.

STYLOWY: „Chandu“, rewja „Co gwiazdy wróża“.

SWIT: „Sierżant X“ Iwan Możuchin

UCIECHA: „Odmet nlicy“ oraz re-
wja.

Z Ministerstwa Komunikacji.

Otrzymujemy do ogłoszenia tekst pisma Ministra komunikacji:

Do Zarządu Głównego Związku Umysłowych Pracowników Kolejowych we Lwowie, ul. Mickiewicza 12

Ministerstwo Komunikacji zawiadamia, że sprawa etatowania i awansowania absolwentów kursów jest w obecnej chwili, wobec obowiązującego nadal zakazu awansów i przyjęć na etat, nieaktualna, kwestia natomiast zaszeregowania pracowników PKP., w związku z mającymi wejść w życie nowymi przepisami o uposażeniu, jest przedmiotem wstępnych badań w Ministerstwie Komunikacji; jakkolwiek więc wymianę poglądów w tym przedmiocie Ministerstwo Komunikacji uważa na razie za przedwczesną.

Nowe przepisy kancelaryjne dla urzędników skarbowych.

Minister Skarbu wydał nowe przepisy kancelaryjne dla władz i urzędów skarbowych. Zarządzenia ministra normuje tok urzędowania wewnętrznego i usprawnia kontrolę nad załatwianiem czynności urzędowych.

Zarządzenie przewiduje możliwość odręcznego i telegraficznego załatwiania spraw. Załatwienie odręczne stosowane ma być we wszystkich przypadkach, w których nie jest konieczne pozostawienie odpisu załatwienia lub samej sprawy. Tego rodzaju załatwienie może być dokonane bezpośrednio na akcie lub też na oddzielnym arkuszu, dołączonym do aktu. Przy załatwieniach telegraficznych, tekst telegramu ma być zredagowany krótko i rzeczowo. Kropek ani przecinków nie należy używać w tekście telegramu.

We wszystkich urzędach skarbowych ma być wyznaczony urzędnik, który poza innymi czynnościami, udzielać ma informacji zgłaszającym się interesentom. Informacja ta polega na kierowaniu interesantów do właściwych wydziałów. Bliższych wy-

jaśnień interesentom udzielać może tylko naczelnik wydziału lub upoważniony przez niego urzędnik, dbając jednak, aby tajemnica urzędowa nie była naruszona.

Nowe przepisy zawierają wykładnię znaczenia pism poufnych i tajnych. Pisma tego rodzaju rejestruje specjalnie wyznaczony urzędnik. Sprawami poufnymi są takie sprawy, co do których obowiązuje wszystkich urzędników utrzymanie bezwzględnej tajemnicy służbowej. Sprawy tajne różnią się tem od poufnych, że zachowanie co do nich poufności obowiązuje nie tylko na zewnątrz, lecz także i wewnątrz urzędu w stosunku do wszystkich urzędników, którzy nie biorą bezpośredniego udziału w załatwieniu sprawy.

Wszystkie pisma w sprawach osobowych mają być traktowane w całości jako poufne lub tajne.

Nowe przepisy kancelaryjne dla władz i urzędów skarbowych wchodzi w życie od dnia 1 stycznia 1934 roku. Sprawy nie załatwione do tego dnia, należy prowadzić według zasad dotychczas obowiązujących.

—o—

Kolejowe wagony motorowe.

Od dłuższego czasu cały szereg organizacji pracuje nad zbliżeniem kulturalnym i społecznym Lwowa, Stanisławowa i Tarnopola, jako promieniujących miast wojewódzkich do ogromnych przestrzeni na terenie tych trzech Województw. Turystyka i krajoznawstwo stały się ostatnio na terenie Małopolski wschodniej poważnym instrumentem zbliżenia i wymiany poglądów, a główną trudnością w tej aktualnej i świetnie rozwijającej się akcji jest pokonanie trudności komunikacyjnych, kolejowych.

W łonie władz centralnych — jak się dowiaduje Agencja Wschód — omawiany jest obecnie projekt uruchomienia poważniejszej ilości wagonów motorowych, któreby w roli autobusów szynowych stanowiły tani, częsty i szybki łącznik między większymi miastami a szeregiem miast, miasteczek i osiedli, leżących w promieniu 100 do 150 km. Dyskusja czynników miarodajnych odbywa się w powyższym przedmiocie z uwzględnieniem głównie terenów podgórskich i górskich Małopolski wschodniej. Doświadczenia przeprowadzone z wagonami motorowymi najnowsze-go systemu na innych terenach, a

zwłaszcza na przestrzeni Kraków-Katowice i Kraków-Zakopane, wykazały ogromną celowość i popularność tego środka komunikacyjnego. Teren krakowski rozporządza dziś zaledwie jednym wozem motorowym najnowszego systemu fabrykacji zagranicznej w cenie około 200.00 zł. Amortyzacja tego wozu mimo wysokiej ceny postępuje szybko wobec tego, że wóz motorowy obsadzony jest przez pasażerów zwykle w pełnej ilości. W sferach miarodajnych omawiany jest projekt wciągnięcia do pracy nad budową podobnych wozów fabryk krajowych, co w rezultacie dałoby zaoszczędzenie w fabrykacji i dałoby możliwość zatrudnienia większej ilości robotników, mechaników itp.

Wprowadzenie autobusów szynowych przy kalkulacji tanich biletów, stworzyłoby na terenie trzech Województw południowo-wschodnich bardzo ożywiony ruch i możliwość częstej, szybkiej i wygodnej komunikacji między miastami wojewódzkimi a resztą kraju. Dla turystyki w Małopolsce wschodniej wozы motorowe staną się podstawą i źródłem jej rozwoju.

—o—

O nowy podział świata.

Moskwa (PAT). Prasa sowiecka w numerze noworocznym ocenia obecną sytuację międzynarodową. W Izwiestjach Radek w artykule p. t. „Przygotowanie do walki o nowy podział świata“ przeprowadza paralelę pomiędzy dążeniami Japonji i

Awanturnicy na Pogotowiu Ratunkowym.

Wczoraj nad ranem do dyżurnego lekarza Pogotowia ratunkowego zgłosił się sewestraor Franciszek O z i a a na głowie. Towarzyszył mu urzędnik „Ga icj“ Miko aj D. Obaj, znajdując się w nietrzeźwym stanie wywołali awanturę, zniszczyli częściowo na zedzia lekarskie, tak, że dyżurny lekarz był zmuszony zawezwać posterunkowego, który odpro-wadził ich na komisariat P. P.

Jarmark antykwarski w Wenecji.

Związek antykwaryjuszów wioskich postanowił zorganizować w Wenecji co dwa lata wielki jarmark antykwarski i zaprosić do uczestnictwa w nim organizacje zawodowe antykwaryjuszów wszystkich innych krajów. Po ad'o, staraniem tegoż związku będzie urządzony w Rzymie cie-kawy pokaz sprzętu ołtarzowego i kościelnego, przechowywanego w skarbcach kościołów w Rzymie. Przypomnieć na'eży, że niedawno we Florencji, pod patronatem kardynała arcybiskupa Florencji, urządzono tego rodzaju pokaz sprzętu kościelnego w Toskanji, który miał duże znaczenie dla historii dawnej sztuki kościelnej.

Akcja na rzecz biednych w pow. Zborowskim.

Ag. Wschód donosi ze Zborowa: Starosta p. Kocół chcąc w okresie świąt Bożego Narodzenia przyjść z pomocą najbiedniejszym mieszkańcom miast Zborowa, Pomorzana, Załoziec i Jeziernej powiatu zborowskiego, zainicjował przeprowadzenie wśród powiatu zbiórki pieniężnej i w naturze. Na wezwanie p. Starosty ludność powiatu i tym razem nie pozostała bierną, czego dowodem był wynik zbiórki. Ogółem zebrano 660 zł. w gotówce, 1.145 kg. maki, 1.790 kg. zboża, 150 kg. owsa, 65 kg. fasoli i grochu, 27 kg. tłuszczu, 50 kg. mięsa, 4 kg. ryżu, i 4 kg. cukru oraz materiałów bławatnych i wełnianych na kwotę 121 zł. Równocześnie Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet w Zborowie urządził w sali Twa gimn. „Sokół“ w Zborowie wentę gospodarczą, z której dochód w kwocie 397 zł. przeznaczono na dożywianie biednych dzieci przed-szko'a, prowadzonego przez powyższy Związek. Związek ten zajął się rozdaniem darów w naturze najbiedniejszym rodzinom zamieszkałym w Zborowie. Ogółem zaprowadzono 108 rodzin, bez względu na różnicę narodowości. Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet w Jeziernej, Pomorzana i Załozcach przeprowadził podobną akcję w tych miejscowościach.

—o—

Ważność kart tramwajowych.

Dyrekcja Miejskiej Koleji Elektrycznej zawiadamia, że ważność rocznych kart wolnej jazdy tramwajami wystawionych na rok 1933 przedłuża się do dnia 15 stycznia 1934 roku włącznie.

—o—

Tragiczny wypadek w Cyrku.

Warszawa, 2. 1. (Sz.) W czasie wczorajszego przedstawienia w cyrku, wydarzył się tragiczny wypadek. Jeden z akrobatów występujący pod pseudonimem Gadbin Rex, wykonywujący pod kopułą cyrku ryzykowny skok, padł głową zamiast rękami na deskę, przygotowaną do tego, aby po niej zjechać na ziemię. Akrobata stracił przytomność. Przewieziono go do szpitala. Doznał on złamania kości policzkowej, pęknięcia czaszki i złamania chrząstki nosowej. Stan jego jest bardzo ciężki.

Zamach samobójczy.

19-letnia bezrobotna Anna Kwiatkowska napiła się wczoraj nad ranem, jodiny, w zamiarze samobójczym. Pogotowie ratunkowe przewiozło ją z ul. Sapielhy do Szpitala.

Włamanie mieszkaniowe.

Do mieszkania wiceprokuratora Ogonskiego włamali się ubiegłej nocy złodzieje i skradli garderobę i białiznę.

Nowy Rząd w Hiszpanji.

Nowy rząd republikański pod przewodnictwem p. Lerroux jest wiernym odbiciem układu stosunków na terenie parlamentarnym w Kortezach. Jak wygląda to nowe życie polityczne parlamentu młodej republiki?

Wybory z 17 listopada i 3 grudnia r. ub. przyniosły ze sobą zdecydowaną porażkę dla rządzącego dotychczas bloku socjalistyczno-republikańskiego. Z większości, którą był ten blok w konstytuancie. Decydującym zaś czynnikiem stała się koalicja partji prawicowych, która zdobyła przy wyborach 207 mandatów poselskich. Koalicja ta przeciwstawia się obecnie 99 posłów, reprezentujących partje lewicowe, a w tej liczbie 58 socjalistów.

Jak wynika z powyższego zestawienia, przewaga jest po stronie prawicy, która była przytem inicjatorem i głównym reżyserem a nadto i kasjerem akcji wyborczej. Ale... główny trzon większości parlamentarnej stanowią radykali, partja na czele której stoi p. Lerroux, dzisiejszy premier. Partja ta wyszła z wyborów zwycięsko, wzmocniła swój stan posiadania na ławach poselskich, a to dzięki kompromisom wyborczym z prawicą. Bez radykałów parlament obecny nie może mieć zdecydowanej większości, nie może istnieć rząd. Dlatego też nie doszedł do skutku rząd prawicowy, który nasuwał się logicznie jako konsekwencja i skutek wyborów.

W tych warunkach nie pozostawało nic innego, jak utworzenie rządu centrowego, rządu opartego na kompromisie zprawa i zlewa. Rzecz jasna, iż rząd tego rodzaju może być tylko rządem przejściowym, istniejącym aż do czasu gdy ustabilizują się stosunki w kraju, gdy — co najważniejsze — wykrystalizują się i skoncentrują nowe ugrupowania sił i obozów na terenie parlamentarnym.

Bo takiego zadania, do tej pracy wymagającej dużo taktu, zręczności i usępiłości nadawał się wyjątkowo przywódca radykałów — p. Lerroux, cieszący się przytem w kraju opinią najstarszego zwolennika i obrońcy hasła republikańskiego. Przeciwno niemu nie mogła wystąpić ze zdecydowanym veto ani lewica, ani też prawica.

Ruch oszczędnościowy

W listopadzie r. b. nastąpił znaczniejszy wzrost wkładów w Pocztowej Kasie Oszczędności, natomiast w innych kasach oszczędności zaznaczył się dalszy odpływ lokat. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego wkłady oszczęd. w PKO. wzrosły z 477.070 tys. na 31 10 do 484.043 tys. zł. na 30. 11. r. b., czyli o 1,5 proc. Równocześnie zwiększyły się także lokaty na rachunkach bieżących, czekowych i żyrowych z 181.718 na 204.387 złotych.

Natomiast w 367 komunalnych kasach oszczędności lokaty na książeczkach oszczędnościowych spadły z 535.574 na 541.689 tys. zł., a wkłady instytucyj finansowych w tych kasach z 31.081 na 30.785 tys. zł. Jedynie wkłady na rachunkach bieżących podniosły się z 42.357 na 43.976 tys. zł.

W dwóch niekomunalnych kasach wkłady oszczędnościowe spadły z 35.079 na 34.505 tys. zł. lokaty instytucyj finansowych z 7.594 na 7.441 tys. zł., a tylko wkłady na rachunkach bieżących, czekowych i żyrowych podniosły się z 239 na 252 tys. zł.

A nowy premier określił zadania swojego rządu i program prac gabinetu w sposób nie drażniący ani jednych, ani drugich, ani lewicy, ani prawicy. Ograniczył przedewszystkiem teren swojej inicjatywy, nadał swojej akcji charakter bierny. Celem więc obecnego rządu ma być przedewszystkiem utrzymanie pokoju w kraju i w społeczeństwie, dalej szereg prac, zmierzających do przeprowadzenia reform w zakresie gospodarczej, finansowej, emigracyjnej polityki, wreszcie wprowadzenie w życie zasad konstytucji w duchu pojednania i harmonji społecznej.

Faktem jest, że gabinet p. Lerroux nie będzie kontynuował agresywnej polityki rządu Azany w dziedzinie spraw wojskowych, agrarnych i kościelnych. A za tę cenę, przy jednoczesnym nienaruszaniu zdobyczy republikańskich, zapewnił sobie p. Lerroux względne poparcie tak prawicy jak i lewicy.

Można zatem przypuszczać, iż rząd p. Lerroux, o ile nie nastąpią jakieś nieprzewidziane okoliczności, utrzyma się na swojej pozycji przez dłuższy czas, a może nawet co byłoby wielkim sukcesem radykałów — dopłynie szczęśliwie do portu terminus, którym jest 13 listopada 1937 r., tj. termin wygaśnięcia czteroletniej kadencji nowego parlamentu hiszpańskiego. E. R.

Reformy administracyjne w ZSSR.

Reformy administracyjne ZSSR. Moskwa, 1. I. (PAT). Członek biura politycznego partji komunistycznej, Kaganowicz, opracował projekt reorganizacji władz administracyjnych i partji. Biuro polityczne projekt ten zatwierdziło. Projekt przedstawiony będzie 17-mu kongresowi partyjnemu.

Zamierzona reorganizacja ma na celu walkę z biurokratyzmem, redukcję nadmiernego aparatu biurokratyczno-kancelaryjnego, oraz wzmocnienie władzy osłabionej i odpowiedzialności kierownictwa.

Do najważniejszych projektowanych zarządzeń należy zaliczyć likwidację tradycyjnego systemu kolegialnego w komisariatach ludowych. Kolegia mają być zniesione, liczba wicekomisarzy nie może przekraczać dwóch. Projektowana jest także redukcja 10 do 15 procent etatów w państwowym aparacie gospodarczym. Instytucje inspekcji robotniczo-właścicielskich oraz komitetów wykonawczych przy radzie komisarzy ludowych mają być zreorganizowane. W miejsce ma powstać komisja kontroli sowieckiej, wybierana przez zjazd partyjny.

Wielką sensację stanowi również

Dzień Matki we Włoszech.

Od kilku lat istnieje we Włoszech święto „matki i dziecka“, którego inicjatywa wyszła od Musoliniego. Przewodnią myślą Duce w pomysłcie ustalenia tego święta i związanych z niem obchodów było, oczywiście wpojenie w szerokie masy idei o konieczności rozwoju i przrosta sily fizycznej i moralnej. Od strony zewnętrznej święto nosi charakter uroczystości ku uczczeniu instytucji małżeństwa, rodziny, macierzyństwa.

Dzień matek i dzieci odbywa się 24 grudnia każdego roku, choć właściwie już 22-go rozpoczynają się obchody i uroczystości przedwstępne. A więc 22-go w Rzymie, w Palazzo Venezia, w siedzibie samego Duce, zostały przyjęte uroczystości tego roku 92 matki — Włochy licząc 99 prowincje — które dochowały się największej liczby dzieci. Wybór przedstawicielek odbywa się nie według przynależności klasowej i stanowej, do wodu fakt, iż wśród owych 92ch matek znalazła się ja' o reprezentantka Rzymu matka Agata di Nannini, matka aż szesnastorga dzieci w różnym wieku. Mąż markizy jest członkiem szlacheckiej gwardji papieskiej. Neapol reprezentuje signora Maria Bellucci, która może się pochwalić nielada liczną rodziną: dziewiętnastorgo dzieci urodziło się pod dachem domu Belluccich.

Wszystkie jednak przedstawicielki prowincyj iaskich muszą z Rzymu powrócić do swych rodzinnych miast i wiosek na dzień 24 grudnia. A bo-

wiem dzień ten jest świętem ogólnokrajowym i każde miasto, każda wieś, która ma zaszczyt posiadania wśród swoich obywateli reprezentantki płodnego macierzyństwa, musi urządzić z jej udziałem obchód lokalny. Obrane matki otrzymają pozatem w dniu święta swojego premje, na które składają się sumy ofiarowane przez zarządy miejskie i prowincjonalne. Nagrody otrzymują również i te matki, które w pielegnowaniu i wychowaniu dzieci kierowały się wytycznymi metodami zalecanymi przez państwowy instytut higieny i wychowania fizycznego.

Obchód w Rzymie rozpoczyna się od uroczystej Mszy odprawianej we wszystkich kościołach Wiecznego Miasta. Matki gromadzą się w kościele San Carlo na Corso a stamtąd ciągną pochodem do Augusteum, gdzie w obecności przedstawicieli rządu, rady miejskiej otrzymują przyznaną im nagrody. Rodzina najbliższa „laureatek“ otrzymuje również pewne przywileje dnia tego; przejazd bezpłatny koleją do Rzymu, przejazd gratis tramwajami i autobusami. Nawet księgarnie i sklepy z zabawkami urządzają specjalne wystawy w tym dniu, całkowicie poświęcone idei przewodniej do obchodu „święta matki“.

Szanujecie zdrowie, czas i pieniądze, podróżując, wysyłając listy i towary samolotami
Informacje i bilety: Tel. 45-71 i 29-36 i biura podróży.

Możliwość transplantacji OCZU.

Dr. Walter Finkler donosi w „Neues Wiener Journal“ o nowych badaniach nad możliwością przeszczepiania oczu. Przed 10 laty wywołał sensację młody student węgierski Koppányi, który na wiedeńskiej klinice okulistycznej przeprowadził szereg doświadczeń z przeszczepianiem oczu u zwierząt niższych. Uważa o mu się mianowicie przeszczepianie to u żab, ryb i szczurów. Kwestja, czy zwierzęta z przeszczepionymi w ten sposób oczyma mogły widzieć, pozostawała nierozstrzygnięta. Przeciwno doświadczeniom Koppányiego wytoczono argument, że widzenie z przeszczepionymi oczyma jest zasadniczo niemożliwe, ponieważ oko po wyjęciu z ciała zwierzęcia zamiera. O przeszczepione jest tedy czemś martwym, jak np. oko szkieletu.

Dr. Finkler donosi, że na klinice we Fryburgu przeprowadził prof. Wagner dowód, że oko po śmierci osobnika nie zamiera natychmiast, lecz żyje jeszcze przez pewien czas i może nawet funkcjonować, jeżeli uda się wznović obieg krwi. Oko człowieka żyje conajmniej 22 minuty po zupełnym podwiązaniu obiegu krwi. W przeciągu 45 minut można jeszcze wznović funkcje oka. Po nagłej śmierci człowieka pozostają oczy conajmniej przez 22 minuty w stanie zdolnym do ponownego podjęcia funkcji widzenia. Prof. Wagner stwierdził, że oczy psa, któremu odcięto głowę, reagowały na światło po skonstruowaniu sztucznego obiegu krwi. Zrenice odpowiednio do bodźca zwięzały się lub rozszerzały.

Kiedy Niemcy zwolnią z aresztu majora Ludygę-Laskowskiego.

Warszawa, 2. I. (Sz.) Aresztowany w Bytomiu major rezerwy Ludyga-Laskowski został przewieziony do Opoli. Równocześnie, jak słyhać, akta jego sprawy przesłano prokuratorowi Trybunału Rzeszy w Lipsku. Sprawa aresztowania majora Ludygi-Laskowskiego wywołuje w w dalszym ciągu na Śląsku duże

podniecenie, które wyraziło się między innymi w nowej uchwale Związku Oficerów Rezerwy, żądającej interwencji władz polskich. Jak słyhać, interwencja naszego Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Berlinie odniosła skutek, Mjr. Ludyga-Laskowski w najbliższych dniach ma zostać zwolniony.

PAMIĘTAJMY O CELACH I ZADANIACH TOW. SZKOŁY LUDOWEJ.

Kronika Stanisławowska

TEATR IM. MONIUSZKI

Środa 3 stycznia: godz. 20. „Awantura w raju“

Czwartek 4 stycznia: godz. 20. Rewia — Mbutam Okam Bwa

KINOTEATRY

BELLONA: Płonąca prerja
OLIMPJA: 12 krzesel (Burian-Dymsza-Pogorzelska)

TON: Ostatnia Carowa

URANJA: Douglas Fairbanks jako Robinson Krozue

WARSZAWA: Król Cyganów (Jose Mojica)

OD REDAKCJI: Z powodu strajku drukarzy we Lwowie zmuszeni jesteśmy podawać Kronikę Stanisławowską w zmniejszonej objętości.

Z ruchu służbowego w DOKP

Do okręgu Dyrekcji Kolei w Stanisławowie przeniesieni zostali: starszy referendarz inż. Kłaszewicz Józef z Nowego Sącza i referendarz inż. Czekajewski H. z Warszawy. Pierwszy został przydzielony do Wydziału mechanicznego tut. Dyrekcji, drugi do Oddziału drogowego w Kołomyjach.

Zwinięcie powiat. urzędu ziemskiego.

Jako dalszy etap sprawowania administracji został z dniem 1 stycznia br. zwinięty powiatowy urząd ziemski w Stanisławowie i wcielony do Starostwa jako odrębny referat.

Ze Zw. Pracy Obyw. Kobiet w Stryju.

W ub. tygodniu rozpoczął Związek Pracy Obywatelskiej Kobiet na przeciąg 24 dni prowadzenie półkolonii dla najbardziej potrzebujących szkół powszechnych w Stryju (Łany), oraz szkoły zawodowej żeńskiej pozostającej pod patronatem Związku. Z półkolonii korzysta 42 dzieci, otrzymując śniadania i obiady — nadto odbywają one przechadzki pod właściwą opieką i biorą udział w zabawach. Przed Nowym Rokiem związek zajął się rozdawnictwem opału i prowiantów między najuboższą ludność, bez różnicy wyznania.

Obozy harcerskie na Huculszczyźnie

Związek harcerstwa polskiego zorganizował na okres zimowych ferij szkolnych 8 obozów na terenie Huculszczyzny. Poza normalnymi pracami harcerstwa, młodzież prowadzi akcję społeczno-kulturalną w porozumieniu z Tow. Przyjaciół Huculszczyzny. Obozy urządzone zostały w okolicach Zabiego.

Kurs bokserki. Sekcja bokserka SKS

Rewery urzędują pod fachowym kierownictwem dyplomowanych instruktorów kurs bokserki. Zgłoszenia przyjmuje się w Sokole-Górka w poniedziałki, środy i piątki od godz. 19 do 20.

Nowe Towarzystwo. W czwartek (4 bm.)

o godz. 19:30 odbędzie się w sali Rady Powiatowej zebranie organizacyjne Tow. Organizacji Pracy Państwowej. Zaproszenia na zgromadzenie podpisali za komitet organizacyjny pp. dr. Oskar Wilder i dr. Kalmus.

KUPON „SŁOWA POLSKIEGO“

uprawniający do nabycia 2-ech biletów z 30% zniżką od cen normalnych na wszystkie przedstawienia teatru zawod. im. St. Moniuszki, pod dyr. Zuzanny Łoznińskiej — **Ważny 3. I. 1934.**

Wyciąć i przedłożyć w kasie teatru!

Skoda w Stanisławowie. Mistrz W.Z. O. B., doskonała drużyna warszawska, przypuszczalnie mistrz Polski w boksie „Skoda“ zjeżdża w dniu 6 stycznia 1934 w celu rozegrania meczu półfinałowego o mistrz. Polski z miejscową „Rewerą“. Zawody te odbędą się w sali teatru im. Moniuszki. Sensacyjny ten mecz wzbudził w tut. sferach sportowych kolosalne zainteresowanie.

RADJO

Środa 3 stycznia 1934.

Lwów, (381). Godz. 7—7:55: Audycja poranna. 7:55—11:40: Przerwa. 11:40: Przegląd prasy polskiej. 11:50: Odczytanie programu na dzień bieżący i komunikaty. 11:57: Sygnał czasu z Obserwatorium Astronomiczn. w Warszawie, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12:05: Piosenki rewijowe z płyt. 12:30: Trans. z Warszawy. Wiadomości meteorol. 12:33: Tr. z Warszawy. Muzyka symfoniczna. 13:10—13:15: Dziennik południowy. 13:15—15:25: Przerwa. 15:25: Lwowska Giełda Zbożowa. 15:30: Wiadomości gospodarcze. 15:40: Trans. z Warszawy. Arie i pieśni w wyk. Jadwigi Heidukowskiej — Marczyńskiej (msopr.), przy fortepianie prof. Ludwik Urstein. 16: Trans. z Warszawy. Orkiestra salonowa Sandlera (płyty). 16:10: Tr. z Warszawy. Program dla dzieci: a) Opowiadanie Zuzanny Rabskiej: „O psiej mądrości“; b) „A to zgadnięcie“ aud. w opr. Henryka Ladosza. 16:40: „Listy i programy“ w opr. dyr. J. S. Petry. 16:55: Trans. z Warszawy. Koncert kameralny w wyk. Warszawskiego Kwartetu Smyczkowego (I-sze skrzypce — Józef Gornowski, wiolonczela — Marian Neuteich). 17:30: Trans. z Warszawy. Pieśni w wyk. śpiewaczki amerykańskiej Elviny Rove — Stalińskiej, przy fortepianie prof. Ludwik Urstein. 17:50: Akcja „Radio — Dzieciom“. 18: Odczyt przyrodniczy. 18:20: Trans. z Warszawy. Jazz fortepianowy w wyk. Felicji Bryńskiej i Iny Eigerówny. 18:40: Trans. z Warszawy. Recital śpiewaczy Ignacego Dygasa, przy fortepianie prof. Ludwik Urstein. 19: Odczytanie programu na dzień następny. „Silva Rerum“ i repertuar teatrów. 19:08: Rozmaitości. 19:25: Feljeton literacki — „Słuchać się? wykluczone“ — wygl. Stan. Wasylewski. 19:40: Wiadomości sportowe. 19:43: Lokalne wiadomości sportowe. 19:47: Dziennik wieczorny. 19:55: Przerwa. 20: Trans. z Warszawy. Recital skrzypcowy Ireny Dubiskiej, przy fortepianie prof. Ludwik Urstein. 20:45: Tr. z Warszawy. „Maria Curie — Skłodowska w laboratorium i w domu“ — wygl. p. Romanowa Dalborowa. 21: Przerwa. 21:05: Wieczór Mickiewiczowski. 22: Audycja we solę „Zabytki Warszawy“. 23: Komunikaty 23:05—24: Najpiękniejsze utwory z płyt gramofonowych.

Czwartek, 4. stycznia 1934.

Lwów (381). Godz. 7—7:55: Audycja poranna. 7:55—11:40: Przerwa. 11:40—11:50: Codzienny przegląd Prasy Polskiej. 11:50—11:57: Odczytanie programu na dzień bieżący i komunikaty. 11:57—12:05: Sygnał czasu z Obserwatorium Astronomicznego w Warszawie, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie. 12:05: Koncert orkiestry salonowej Tadeusza Sereżyńskiego, trans. na wszystkie stacje P. R. 12:30: Trans. z Warszawy, wiadom. meteor. 12:33: Trans. z Warszawy, d. c. orkiestry T.

Sereżyńskiego z Warszawy. 12:55—13:00: Dziennik południowy. 13:00—15:25: Przerwa. 15:25: Lwowska giełda zbożowa. 15:30: Wiadomości gospodarcze. 15:40: Muzyka przyjemna (płyty). 16:00: Zagadki muzyczne w opr. Ady Artzt-Jampolskiej i Tadeusza Sereżyńskiego. 16:15: d. c. muzyki z płyt. 16:55: Recital fortepianowy Edwarda Steinbergera. W programie muzyka współczesnych kompozytorów hiszpańskich. Trans. na wszystkie stacje P. R. 17:45: Płyta wokalna. 17:50: Odczytanie programu, silva rerum i repertuar teatrów. 18:00: Trans. z Warszawy. Odczyt „Co sporeje młodzieży myślą władze szkolne“ wygl. p. Marjan Krawczyk. 18:20: Trans. z Warszawy. Sluchowisko „Jutrznia mazurska na gody“ pg. Karola Mallka. 19:00: „Aktualne sprawy kobiece“ wygl. Dr. Beatrycze Zukotyńska (w ramach audycji Zw. P. O. K.). 19:12 Rozmaitości i płyty. 19:25 Trans. z Warszawy „O nowej taryfie kolejowej“ wygl. red. Tadeusz Strzetelski. 19:40: Komunikat śniegowy. 19:43: Lokalne wiadomości sportowe. 19:47: Trans. z Warszawy. Dziennik wieczorny. 19:55: Komunikaty. 20:00: Trans. z Warszawy. Muzyka lekka w wyk. orkiestry P. R. pod dyr. Stanisława Nawrota i Aleksandra Rudnicka (piosenki), przy fortep. prof. Ludwik Urstein. 21:00: Trans. z Warszawy Muzyka techniczna, korespondencję bieżącą omówił i porad technicznych udzielił p. Wacław Frenkiel. 21:15: Trans. z Warszawy D. c. muzyki lekkiej. 22:00: Retransmisja ze stacji zagranicznych. 23:00: Komunikaty. 23:05 — 23:30: D. c. retransmisji ze stacji zagranicznych.

DARMO

piękne i cenne upominki, dostaje każdy kupujący, w perfumeriach

S. FEDERA

Lwów, Sykstuska 7 i Kopernika 15a.
Kto w to wątpi racz się przekonać.

R. Drzała poleca kołdry, materace, przerabia kołdry po 5 zł., materace po 7 zł. — Chorażczyzna l. 5, obok kina „Apollo“.

UBRANIA NARCIARSKIE

najnowsza kroje, najtańsze ceny, jedynie wprost w Wytwórni

„CENTRUM“

we Lwowie, ul. Skarżowska 4.

Tel. 72-84.

(Naprzeciw kina Atlantic, 2237)

Za 1 Zł. — 100

gramów znakomitej wody kolońskiej kwiatowej o trwałym i przyjemnym zapachu perfumierie S. FEDER. Sykstuska 7 i Kopernika 15a.

TAPCZANY NAJNOWSZE 75 zł.

Otomany 30" — Kanapki rozkładane 30" — Wkłady druciane 18" — Materace 3 do duszki 18" — Włócznie 40" — Łóżka kuchenne 8" — stol. weł. — siatk. — 20" — mosiężne 50" —

Fabryka ZAKS Lindego 6.
Telefon 79-99. 2102

PRZEROBIENIE SIATEK

drucianych, łożek, elaznych, materaców, otoman w jednym dniu oraz przeakierowanie na gorąco. Fabryka ZAKS, Lindego 6 tel. 79 99. 2102

Każdy

kulturalny człowiek dzisiaj już wie, że najlepsze artykuły kosmetyczne, perfumeryjne i gumowe higieniczne dostaje się najtaniej **TYLKO** w perfumeriach

S. FEDERA

Lwów, Sykstuska 7. — Kupernika 15a.

Za 1 Zł. — 100

gramów znakomitej wody kolońskiej kwiatowej o trwałym i przyjemnym zapachu perfumierie S. FEDER. Sykstuska 7 i Kopernika 15a.

DARMO

piękne i cenne upominki, dostaje każdy kupujący w perfumeriach

S. FEDERA

Lwów, Sykstuska 7 i Kopernika 15a.

Kto w to wątpi racz się przekonać.

Kompletne sypialnie, jadalne salonowe, kuchenne oraz pojedyncze części, Tapczany nowoczesne i meble tapicerowane w wielkim wyborze poleca najtaniej

STEIL Kaz mierzowska 28.

UWAGA: Nie przyjmujemy osobiście godnym zaufania. 2441

SKŁADAJCIE DATKI NA GIMNAZJUM POLSKIE w BYTOMIU

EDWARD PEISSON

38

NA POKŁADZIE „GWIAZDY MÓRZ“

Opowieść żeglarska

Autoryzowany przekład M. ZAWADZKIEJ.

Simon widział walkę i wahanie Daviesa. Czytało się je na tej masce twarzy, zazwyczaj nieprzyniknionej, lecz w obecnej chwili umęczonej nerwowymi skurczami, okrytej potem, pomimo chłodu nocnego. Oni jedni przeżywali chwile śmiertelnego niepokoju. Dochodziły ich śpiewy i śmiech pasażerów, wybuchające jak petardy, po okresach ciszy, z chwilą gdy otwierały się nagle drzwi wiodące do salonów.

Do godziny ósmej Simon poddawał się tej torturze, nie zdając sobie sprawy z biegu czasu. Wilgoć przenikała go stopniowo i wyciębiła aż do szpiku kości. Nie wiedział czy minęło dwadzieścia minut, czy trzy godziny od chwili, gdy objął wachtę, aż nagle jakiś głos szepnął mu wprost do ucha:

— Cóż, skończyły się żarty, nieprawdaż?

Był to Herwick.

— To pan? Która godzina?

— Ósma.

Pierwszy porucznik począł krążyć od mapy do steru i kompasów, do przeciwległych kątów mostka, wciągnął nozdrzami zapach mgły, zbadał

ją wzrokiem, poczem powrócił do Simona.

— Co pan tu robi, czemu nie idzie pan spać?

— Nie mogę zmrzyć oka przez tą przeklętą syrenę. Pozatem mgła! nie lubię spać gdy się tak pędzi naprzód, niewiedząc co jest na drodze. Z głębi gardła wydał stłumiony pomruk. Jeżeli wpadniemy na coś, to wiesz, ciekawym co z tego czegoś zostanie!

Ponury, głęboki, długi ryk syreny okrył cały okręt jakby całunem, uwalniając Simona od odpowiedzi. W tym momencie Gerard, obejmujący z kolei wachtę przyłączył się do nich. Tak jak to zrobił uprzednio Herwick, popatrzył w prawo i w lewo, oceniając na oko gęstość mgły, poczem zapinając szelki pod szyją kołnierza grubego płaszcza, poszedł sprawdzić drogę na kompasie.

— No no! — zauważył Herwick. Dobijemy prawdopodobnie do portu w New-Yorku ze zdartym dziobem. Nie pierwszyna to zresztą.

— Zostaje pan tutaj, — zapytał Simon, żeby odwrócić temat rozmowy. — Nie będzie pan dziś miał okazji wykazania swej zręczności w roli obserwatora.

Lecz Herwick nie uśmiechnął się nawet.

— Zwarjował stary! Przecież istnieją przepisy.

Syrena znowu zagłuszyła dalsze jego słowa. Gdy dźwięk jej umilkł ciągnął dalej:

— Jak pan sądzi Simon. Czy pasażerowie wytrzymają te ryki syreny co minutę przy tem karkołomnem tempie jazdy?

Powiedział to Simonowi na ucho, nie spuszczać oczu z mgły. Simon walczył sam z sobą: zapytam go czy istotnie tamto jest prawdą. Lecz jakże głupio będę wyglądał stawiając mu to pytanie. On przecież czeka tylko na to. Z chwilą gdy sformułuję pytanie wybuchnie śmiechem, a potem, toż będzie używał sobie na mnie, ośmieszy mnie przed wszystkimi kolegami. Słyszę już jak zaczyna „Opowiem wam dobry kawał...“ Trzeba przyznać że ta historyjka udała mu się znakomicie. Przeszedł sam siebie. W rezultacie Simon nie zapytał o nic.

Nie usłyszeli nawet kiedy Davies zbliżył się do nich.

— Simon — zwrócił się do oficera, — zmuszony jestem podwoić wachtę. Pan pozostanie ze mną do godziny dziesiątej. Herwick zluzuje pana, jeżeli mgła do tego czasu nie rozwieje się.

— Na to stanowczo niema co liczyć, — wtrącił Herwick, — będzie nam towarzyszyć do samego New-Yorku, o ile...

— O ile co?

— O ile tam dopłyniemy.

Te cztery słowa powiedział wyraźnie, oddzielając każde słowo i na każde kładąc nacisk. Mówił tym swoim suchym, zimnym tonem, który był równie znany wszystkim, jak ustalona była jego opinia bliźniacza. Ten ton właśnie nadawał cechy prawdopodobieństwa jego bajeczkom i żartom.

Już Davies miał mu coś odpowiedzieć, kiedy Herwick dorzucił:

— Uwaga! Głos syreny, mam wrażenie, że od lewej burty.

Zamilkli i zastygli w takiej pozycji, w jakiej zaskoczyły ich słowa Herwicka, z oczyma wlepionymi w mgłę po lewej stronie statku, skupiając całą uwagę w wysiłku słuchowym. Serca tłukły się w piersiach zgodnym rytmem z pulsacją maszyn. Davies jednym ruchem ręki powstrzymał dłoń majtki, który już miał nacisnąć dźwignię syreny. Słychać było tylko zgrzyt steru i plusk rozbryzgujących się fal, rozpruwanych dziobem okrętu. Po chwili doszło do uszu ich wycie syreny, długie, stłumione trochę, gdzieś od przodu. Ale skąd ono płynęło, niemożna było dokładnie ustalić.

e. d. n.